Mr. SPEAKER.—Your objection may be taken up at the consideration stage. The Hon'ble member may advance your arguments then.

Sri M. NAGAPPA.—At that time it should not be said that my objection has been overruled.

Mr. SPEAKER.—It is not overruled. It is a question of doing certain things at proper time and logically. If the hon. Member thinks that since there is already one Bill before the House and the present Bill will be inconsistent with that, then it will be a matter for the House to accept the one and reject the other. Hon. Member may advance that argument at the consideration stage.

The City of Bangalore Improvement (Second Amendment) Bill, 1967, is introduced.

Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill 1968.

Introduction

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—On behalf of the Minister for Education, I introduce the Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968, under rule 64 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1968, is introduced.

Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings against Employees) Bill, 1968.

Introduction.

Sri H. C. BORAIAH (Deputy Minister for Transport).—On behalf of the Minister for Municipal Administration Introduce the Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings against Employees) Bill, 1968.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings against Employees) Bill, 1968, is introduced.

Motion of Thanks to the Governor's Address.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೆಳಗೆರೆ).—ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವ : ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

'ದಿನಾಂಕ ಜನವರಿ 13, 1969ರಂದು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ದಯವಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯು

ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವುರಾಜ್ಯಪಾಲರವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೋರುತ್ತೇವೆ'.

Sri S. RUDRAPPA (Chitapur).—I second the resolution moved by Sri Siddaiah.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"We the Members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session beg leave to thank the Governor for the address delivered to the Members of the Legislature on 13th January 1969."

Sri K. H. PATIL (Hubli).—Before the hon'ble member begnis his speech, I would like to submit that the amendments to the motion sent by members may also be circulated to all members because after all the amendments are not meant only for the Opposition ; it is also the privilege of the Treasury Benches to make their observations on the amendments while speaking the motion of thanks.

Mr. SPEAKER.—I can see the point of the hon'ble member Sri Patil. The amendments are being cyclostyled and after that, they will be circulated to members. They will be moved after the speech of the hon'ble member Sri Siddaiah and the hon'ble member Sri S. Rudrappa. In the meantime it is not good to wait for them and lose time. So the hon'ble member Sri Siddaiah will begin his speech now.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎರ್ಡಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗೆಗೂ ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಮಹತ್ವಾಧನೆಗಳ ಬಗೆಗೂ ಬಿಚ್ಚು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಂದನಾರ್ಹವಾದುದು.

ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಉದ್ಘಾಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಾವುವು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1968ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತು. ಆದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಜಿರ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಜಿರ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಆದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಚುನಾಯಿತ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾನ್ಯ ನಥೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಕೌನ್ಸಿರ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಜಿರ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವು ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮುಂಡಿಸಿ ಅನಂತರ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು ಪ್ರಜಾ ಕೋಟಿಗೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಲ್ಲೆವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ ಅವರ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಓಟ್ಡಿನ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಹುದೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆಧಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಪಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

2.30 P.M.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ-ಮೈಸೂರು, ಪೈಸೂರು-ಕೇರಳ ಗಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಗತಿಸಿದ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಮಹಾಜನ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತ ತಟಸ್ಥರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತರಹ ಒಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದಂಥ ಒಂದು ಆಯೋಗದ ವರದಿಗೆ ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಕೂಡ ಈ ತರಹ ಆಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದೀತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ನಮಗಾದರು ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಮಹತ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉದಾಸೀನವಾಗಿರತಕ್ಕುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಅಪಾರ್ಥ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರೇನೋ 'ವೆಕ್ಡ್ ಕ್ವೆಶ್ಚನ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುವುದೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿರತಕ್ಕುದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರಿಂದ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾದವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅವರು ತಲೆಬಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ 'ಗಿವ್ ಅಂಡ್ ಟೇಕ್' ಪಾಲಿಸಿ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಭರತ ಖಂಡದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎನ್ನುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕು.

ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ತಿರಾಂಜಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲವೇ, ಏನು ಎನ್ನುವ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದಿದಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜವಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪಘಾತ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಬರತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದು, ಕೇರಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಾಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಲ್ಲವೆ? ಈ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆದಾಗ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಕಟಗಳು ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನೆರವು ನೀಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದೇಶದವರು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು, ದೇಶವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಎನ್ನುವಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 1969ನೆಯ ವರ್ಷವನ್ನು ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷವೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಂದೇಶ, ಉಪದೇಶ ಗಮನಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು, ಜಾತಿಮತ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಶಾಸನದಲ್ಲೇ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಂಥ ಮಹಾಪುರುಷರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆದೆವೋ ಅವರ ಸಂಚಿನೆರಿಯನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗ, ಆದರ್ಶ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೋ, ಅದು ಸಾಧನೆಯಾಗುವಂತೆ, ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವಾಗ ಏನು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಜನರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೆವೋ ಅದು ಈಡೇರುವಂತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. 'ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ನವಭಾರತ ಕನಸು ನನಸಾಗುವಂತೆ, ಈ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ದೇಶದ ವಿಲಯಾಂತರ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ನೂತನ ಆಶಾಕಿರಣ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಒಂದು ನವಿವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ' ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲು ಈ ಎರಾ ಎ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಗಮನಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅಗಾಧವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರು, ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದುಡಿದು ಈ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿದೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ನಂನ್ಯತಿ ಕನ್ನಡ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟತನವನ್ನು ನಿಲುವನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಳೆದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯೇನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರ ಭಾಷೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ತಜ್ಞರ ಅಭಾವವಿದೆಯೋ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಈಗ ನನ್ನಹಿತವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 'ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಪಟಿಸಲಾಗಿದೆ, ಡಾ. ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರರವರ ಸಮರ್ಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಕ್ಲುಪ್ತ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿತು. ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ವೀಸಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದವರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಎರಡು ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಈ ನಾಡಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರಾನಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಇರಾಖೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ, ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ ಏನು ಎಂದು ಅಭಾವ ಬಂದಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದಂತಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಕಾಣದೆ ಕಂಗೆಟ್ಟ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾದರೂ ಕೂಡ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಳೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಜನ ಕೈ ಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲ ಇಲ್ಲ, ಹೋಗಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಅನ್ನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಜನರನ್ನು ಬದುಕಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾನತ್ರಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದು ಮಹಾಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅದ ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ನಾವು ಬದುಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಮಳೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಭೂಪಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಒಡೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ 2·5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರಾನಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ

ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಸ್ಯಾ೦ಡರ್ಸ್ ಏಕರ್ ಅಂತ ಏನಿದೆ ಅದು ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ರ್ಯಾಂಡ್‌ರಾಡ್ಸ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ, ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊ೦ದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ನಡೆದಿದೆ. ಜಾಗ್ರತೆ ಇದು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. 1961ರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 77 ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ 53 ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಿವಿರ್ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ, ಮತ್ತು ಇನ್ನು 24 ಹೋರ್‌ಚ್ಟೈಂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಕಾರ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಅಕ್ಟ್‌ಗೆ ತಿದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 1969ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷ ಗಾಂಧಿಜಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಈ ವರ್ಷದವರ್ಷಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್‌ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾವನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಸೇಟ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತು ಅದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಸಮಾಜವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕಾದಿದ್ದಂತಹ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಆಶೆ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದ ಆ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಆನಂದವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ತಮಗಿರತಕ್ಕ ಓಟು ಹಾಕತಕ್ಕ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಏನಿದೆ ಅಂದೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚರಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಶಿವಾಯ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಆನಂದವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೊದಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಎಲ್ಲಿ ಇತ್ತೋ ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕವರು ಕೆಲವೇ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ; ಅಂದರೆ ಅಂದೇನೂ ಒಂದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗದ ವಿನಾ ಜನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯುಂಟಾಗದ ವಿನಾ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮಗೆ ಲಭಿಸಿರತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೆಲೆ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಹತ್ವ ಇನ್ನೂ ಅರಿವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಮಗೆ ಅದರ ಬಿಮ್ಮತ್ತು ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನೀ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ನಮ್ಮ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ತುತ್ತಾಗಬೇಕಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಭೂಮಿ ಇತ್ಯಾದಿಯೂ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕೇವಲ ಸೇವಕರಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ದಿನವಹಿ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ದುಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಮಾಜವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿ ಉಳತಕ್ಕವನಿಗೆ ಅದರ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾತನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯಧನವೇನಿದೆ ಅದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೂ ಹಂಡ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ತನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಾನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

> "The State Government is also expected to raise resources to the maximum extent possible. It is proposed to accord high priority to the completion of schemes of Irrigation and power projects and agricultural production."

ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೀಗ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷ ಏತ್ತೀಯ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅವರು ಅದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೀಗೆ ಬೆಗ್ಗಿಂಗ್ ಬೌಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಕಕ್ಕಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪೀಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆರ್ಲಾ ಹಾಗೇ ನಿಂತಿರುವೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರದವರಿಗೆ ಆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತು ಆ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತು ಆ ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ನಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಹಳ ಕುಂದುಕ ಉಂಟಾಯಿತು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಏನೇನು ತೆರಿಗೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಕುವುದು ನಿಧಾನವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಟಾಕ್ಸೇಷನ್ ತತ್ವ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಕೆಪಾಸಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಾಗಲೀ, ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಯಾಗಲೀ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲೀಕೇಜಸ್ ಇವೆಯೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ, ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹವರು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ ರೈತಾದವರು ಕ್ರವವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ರೈತರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಯಾವ ಹಳ್ಳಿ ಜನ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವವರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಊರಿನ ಜನ ಮತ್ತು ಆ ಊರಿನ ಹೆನರು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ರೈತರಾದವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಷಾಹಿಗಳಾದವರು, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದವರು, ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹ ಜನರು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆರ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಪಡೆಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಾದವರು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ

ದುಡಿಯಲೂ ಸಿದ್ಧ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ರೈತರಾದವರು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿಗಿಂತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಪಾಲು ಮೇಲು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವುಗಳ ಕಥೆ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾವು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರೈತರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ್ಯಾವ ರೈತರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಬಡವರು ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ರೈತರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ! ಯಾರ್ಯಾರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ! ರೈತರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಲ್ಲವೇ? ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಷ್ಟವಿದೆಯೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಸುಮಾರು 10—15 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ 26 ಮಿಡಿಯಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಸುಮಾರು 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅವಕ್ಕಾಗಿ 129 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 11ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಂದರೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಸೇಕಡ 9ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅದು ಇದ್ದುದು ಸೇಕಡ 7ರಷ್ಟು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸೇಕಡ 9ಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬಿಡದೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮದು ಸೇಕಡ 24ರವರೆಗೆ ಏರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 40 ಅಥವಾ 45ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರಾವರಿ ಸೇಕಡ 24ರವರೆಗಾದರೂ ಮುಟ್ಟಿನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1969—70ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ 10—12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಕಪಿನಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಿಡಿಯಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು 1974ರೊಳಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮುಗಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 50—60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10—12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ನಮಗೆ 20-25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಬಾರೀ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಂಧ್ರದವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದಿವ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಬಿಡತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಆ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೋ, ಅವುಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ನ್ಯಾಶನರ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟಾಗಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏಕೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಸರಿಯಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಸಂಶಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಂಧ್ರದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಉದಾಸೀನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಶಪಿಸಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟಾಗಿ ಮಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಉಳಿದ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮಾಡಿಯಂ ಯೋಜಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದಂತಹ, ನ್ಯಾಯವಾದಂತಹ, ಧರ್ಮವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಏನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಪುನಃ ನಮಗೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕನಬು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೈತರು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

3-00 P.M.

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಜನಗಳು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೂತ್ತಿನದಿವಸ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ರೈತಬಾಂಧವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ನಾನು ಮುಂದು ತಾನು ಮುಂದು ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಷ್ಟಣಿ ಕೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಈವರೆಗೆ 7,590 ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 33,800 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ಷುಪ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ. ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲವೇನೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಫಲ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಯೇ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಪಾಠ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಸೂಪರ್‌ವಿಜನ್ ಮಾಡಿ ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಎಳೆಯದಾಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಸ್ತು, ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಉಚ್ಚ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಹೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೆ, ತರಹೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮುಂದೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಬುಕ್ ಗಳನ್ನು ಪ್ರವೀಣರಿಂದ ಬರೆಸಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಯುತ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ.

ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ಯಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡ, ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಮಾದರೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಮರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅಖಿಲಭಾರತದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಹೆಸರು ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಬಹಳ ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ, ರಾ–ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹಣವಂತರು ಬಹಳಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವಂಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಕರೆಸಬಹುದು. ಅದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ರಬ್ಬರ್ ತೋಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಮರಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಏನು ಒಂದು ವರಮಾನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಬಹಳ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇರುವುದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತೇಗದ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಇಬ್ಬರು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಗ್ನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ನುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಇದೇ ಪ್ರತಿಫಲವೇನು? ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತೇಗದ ಮರಗಳೇ ಈ ರೀತಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂಬುವನ್ನು ನಾವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಮಾಜದ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನ ಈ ರೀತಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅದನ್ನುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದುಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೋರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ರಿಸರ್ವ್ ಫೋರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಜನತೆಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಾರಿ ಅಕ್ಕಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಲಾರಿಯೊಂದನ್ನು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಹಿಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 27 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಈಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರೆಸ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇರಳದ ಬಾರ್ಡರಿಗೆ ಒಂದು ಲಾರಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಾಗಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು

ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಲಂಚವಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅವರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ತೇಗದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದೊಳಗಿರುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದೇ ಇರುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ದುಷ್ಕೃರಾಗಿರುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೇ ಎಥಿಕ್ಟ್‌ಫಿಯರ್ ಆಫ್ ಫೇವರ್ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಈಗ ಸಮಾಜವಾದದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಜನತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಜಬಾಬುದಾರಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ದೇಶದ ಮಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ, ಇದರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲೀ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ತಮಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೀ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾರ್ಡರಿನ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆಗಾಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯದ ಬಗೆಗಾಲೀ ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗಿವ್ ಅಂಡ್ ಟೇಕ್ ಪಾಲಸಿ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮಥನ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇವೆಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳವರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹತ್ವಾಧನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದುಗೂಡಿ ದೇಶದ ಮಹತ್ವಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಹಳ ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಹಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ತುಕೋಳ್ ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು 4 ವಾಲ್ಯೂಂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ತಾವೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಎರಡನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು, ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಆಗ ನಾವು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ, ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಭಾಷಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಚಿತಾಪುರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಂಥ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಇದೆ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀವರ್ಣ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದು ಬಹಳ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಒಂದು ಭಾಷಣವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. As a cumulative result of a number of short-term and long-term measures undertaken by the Department, it has been possible to achieve a real breakthrough in agricultural production in spite of the handicap of the adverse effect of delayed rains on the Kharif crop in certain parts of the State. ವ್ಯವಸಾಯ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ರೈತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಭಾರಿ ಉದ್ಯಮ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ನೂಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಆದಾಯ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯವು ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಪೇಡ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಹಾರ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ತರುವವರೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 'ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಕ್ಲಮೇಷನ್' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲರುವ ನತ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನು ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಕರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 1956-57ರಲ್ಲಿ ರೈತನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ 1963-64ರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1956-57ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 1,162 ಪೌಂಡ್ ಇದ್ದುದು 1963-64ರಲ್ಲಿ 1,281 ಪೌಂಡ್ ಆಗಿದೆ, ಜೋಳ 1956-57ರಲ್ಲಿ 308 ಪೌಂಡ್ ಇದ್ದುದು 1963-64ರಲ್ಲಿ 419 ಪೌಂಡ್ ಆಗಿದೆ, ಗೋಧಿ 1956-57ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 739 ಪೌಂಡ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇದ್ದುದು 1963-64ರಲ್ಲಿ 799 ಪೌಂಡ್ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ 1963-64ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ ಬಗೆಗೆ ರೈತರಿಂದ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ, ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 4,500ರಿಂದ 5,000 ಪೌಂಡ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ನಜ್ಜೆ 2 ಸಾವಿರದಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಪೌಂಡ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 3 ಸಾವಿರದಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರದ

ಐದುನೂರು ಪೌಂಡ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ರೈತನಾದವನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾನೆ.

ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಲೀ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಲೀ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಲೀ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಸಾಲವಾಗಲೀ ಸಹಾಯ ಧನವಾಗಲೀ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ನೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಎರಡು ಮೂರು ಜನ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮಾಡಿ, ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ 2–3 ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜನ ಸೂಪರ್ ಟೈಂ ಸ್ಕೇಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೂಪರ್ ಟೈಂ ಸ್ಕೇರ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಇರಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮೂಲಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮ ಆಗಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲ ಎಂದು ಸುಮಾರು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 33 ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ರಾಭ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 40 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಸೇಕಡ 60 ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸೇಕಡ 60 ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಂತನು ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ಬಡವನಾದವನು ಬಡವನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು; ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಿಸ್ ಯೂಸ್', ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಇದೆ. The success or failure of the co-operation movement depends upon the integrity, honesty and lastly the interest of the co-operators. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೇ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ)

ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಲೀಡರ್‌ಷಿಪ್ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಆಂದೋಳನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಿಸ್ ಯೂಸ್, ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರಕಾರ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಮುಂತಾದ ಎಷ್ಟೋ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿವೆ, ಅವು ಮುಂದೆ ಬಂದು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ, ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ರಿಕವರಿ ಪೊಸಿಷನ್ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪುಡಾರಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರೈತರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಈ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನಾಯಕರು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದವರು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

3-30 P.M.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ 32,165 ಇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೂರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಇದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 94 ಸಾವಿರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 72 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆದವರಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 57 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತು ಇನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 97 ಮಂದಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು, ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು, ಜೂನಿಯರ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಸೀನಿಯರ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಕಂ ಮೆರಿಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಇರುವ ಅತೃಪ್ತಿಯು ಹೋಗಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಗಾಂಧಿ ಸೆಂಟಿನರಿ ಸೆಲಬ್ರೇಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿನಿಂದ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಿಗೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಸ್ಥಾಪಿಸುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸಾಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡುವುದು, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮುಂತಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ಹೊಸಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸದೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸ್ಥಳದ ಜನರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಿಫರನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೂಗು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಡೆದು ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಸುಮಾರು 11 ಸಾವಿರದ 256 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 3 ಸಾವಿರದ 486 ಬಾವಿಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಅನೇಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇನ್ನೂ 3 ಸಾವಿರದ 288 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಗರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಲೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡಲಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಗಾಂಧೀಜಿ ಸೆಂಟಿನರಿ ಸೆಲಬ್ರೆಷನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಘಂಟಾ ಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಖೇದದ ಸಂಗತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ವರ್ಷ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ 195 ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 471 ಯೋಜನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ 250 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಆಯಿತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಏನು ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ. ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಡಿವಿಜನನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನ್ಯಾಷನರ್ ರೂರರ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಏನಿದೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿರುವ ಈ 250 ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ ಇದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆಯೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರು ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚುವಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ)

7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸುಮಾರು 8 ಸಾವಿರದ 700 ಕಾಂಗ್ರಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವು ಅನೇಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ 16 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ತರಹದಿಂದ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಒಂದು ರಿಲೀಫ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮೆಷರ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಕಳುಹಿಸ್ತೇವೆ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಲವೂ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾದದ್ದೇ ಆದರೆ ಪುನಃ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಾತಾವರಣ ಬಹಳ ಬದರಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ, ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1969ನೇ ಇಸವಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 119 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂತಲೂ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 11 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸರಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ವಿವಾದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನರ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸತತವಾಗಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಈಡಾದಂಶಹ ಬಿಜಾಪುರದ ಬಹು ಭಾಗ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಹಪುರ, ಶೋರಪುರ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 10-12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಆ ಭಾಗದವರ ಕಾಮಧೇನು; ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯು ಬಹಳ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲೇನು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಹಣವು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇನು ಕಾರ್ಯಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ಅದು ಎಂದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದೀತು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಆಶಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ 24 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಯುಗುಣವಿದೆ. ವಾತಾವರಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿದೆ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿದೆ, ವಿಮೆನ್ಸ್

ಕಾಲೇಜಿದೆ. ಇಷ್ಟೆರ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನತೆ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್‌ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಕೋರ್ಸನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಸಹಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಒಂದು ಹೊಸ ಉಡುಗರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ನರಬರಾಯಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸ್ಯೆಕರ್ ಕೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇರೀತಿ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಉಡುಗರೆಯೇನಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಆ ಉಡುಗರೆ ಬಹುತಃ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯೇ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದೇನೂ ಕಂಡು ಬರಲಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ದಿವಸವಾದರೂ ಕೂಡಾ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು ಅಂತ ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವರ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅವರು ತಾಳುವ ಧೋರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ಬಹಳ ಉಚ್ಚಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ನಿದ್ದಯ್ಯ ನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಎರ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೆರ್ಲಾ ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ, ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—All the amendments given notice of by Member's will be deemed to have been moved.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—I beg to move :

" That the following words shall be added at the end of the motion of Thanks to the Governor's address but regret that :—

(i) the address has failed to unequivocally condemn the Mahajan Commission Report on the Maharastra-Mysore and Mysore-Kerala border issue as inconsistent and suggest an immediate solution on the democratic lines based the wishes of the people from the border areas ;

(ii) the address has failed to initiate realistic approch in levy procurement drive by adopting a simple machinery and exempting the small holders of land from payment of levy in food grains ;

(iii) the Governor has failed to boldly declare that the talk of land reforms is only a show and not a reality as the Land Reforms are not in the real interst of the actual cultivator or tenant."

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Srisi).—I beg to move:

" That the following words shall be added at the end of the motion: but regret that the Council of Ministers have failed :

(i) to make adequate provision for the progress of Scheduled Caste and Scheduled Tribes in the field of education as the

(SRI M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN)

percentage of literacy of Scheduled Caste and Scheduled Tribes is below 5 per cent whereas the State (average) percentage of literacy is 25.4 per cent;

(ii) to make adequate measures for eradicating the evil of untouchability in the rural parts ;

(iii) to take steps to grant land to landless and also to take immediate steps to make the tiller is the owner of the land;

(iv) to take steps to exempt "levy" to the small land-holders up to 5 acres in North Kanara District ;

(v) to take steps to implement, the rehabilitation of landless agricultural labourers schemes in the State ;

(vi) to make provision in all developmental schemes in both plan and non-plan schemes, to allocate 18 per cent of the total allotted budget, for the welfare of Scheduled castes and tribes in all departments ;

(vii) to take steps to give representations to Scheduled Castes, and tribes in all committees Boards corporating constituted by Government in order to create equal opportunities and to give special safeguards as guaranteed in the Constitution of India ;

(viii) to mention in the address about the development of Scheduled Castes and Tribes in the field of "small scale industries".

(ix) to mention in the address about the constitutional safeguards and their implementation of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in services in the development of education facilities and create minimum programme of Housing, Food and Cloth to the neglected section of the Society."

Sri K. H. PATIL (Gadag).—I beg to move :

"That the following be added to the end of the motion 'but regret to note :

(i) that the Government has failed miserably in implementing the true democracy in the State in respect of the Taluka Development Board's Elections as the entire election machinery was not free from political pressure and the elections were carried illegally, improperly, high-handedly without earing for rules and regulations resulting in a number of writ petitions and election petitions ;

(ii) that the Government has failed to maintain purety in the elections by mis-utilising the scarcity conditions and distribution of foodgrains supplied by Bharat Sevak Samaj to distribute among the poorest classs ;

(iii) that the Government bas failed to take up adequate relief measures in the scarcity area and to complete the works on hand to safeguard the funds spent ;

(iv) that the Government has not introduced any effective developmental schemes in respect of Co-operative movement in comparison with other States ;

(v) that the Co-operative movement has been paralysed and is deteriorating day by day due to lack of efficiency, lack of knowledge in co-operation and purity in administration, resulting the increase in quantum and decrease in quality ;

vi) that the Co-operative Department has shown no tangible result either in the industrial side or in the co-operative farming but only concentrating its efforts in harming and harassing the political opponents working in the field of co-operation ;

(vii) that the Government has failed even in implementing an uniform primary education Act in the State even though 12 years have lapsed after re-organisation. Differentiate treatment in the field of education is the result of this failure ;

(viii) that the Government has continued unconstitutionally the District School Boards in the Bombay Karnatak area with a view to help their partymen ;

(ix) that the Government has miserably failed in erradicating corruption and inefficiency prevailing in all the departments ;

(x) that the Government has failed to take suitable steps in nationalising the private electric licensees in the State which has resulted the public with discriminatery treatment in getting the power supply ;

(xi) that the Government has failed to eradicate the problem of unemployment by sponsoring adequate industries;

(xii) that the Government has failed in the proper implementation of the Khadi Board, Social Welfare activities ;

(xiii) that the Government has failed in implementation of the principles of Mahatma Gandhiji especially in the field of prohibition, taxation, removal of untouchability, village industrialisation, etc."

Sri T. R. SHAMANNA (Fort-Bangalore).—I beg to move:

"That the following words shall be added at the end of the motion but regret that—

(i) the Government has failed to give the citizens of Bangalore, the benefits in respect of free allowance and revised lower rates for excess water retrospectively though the Estimates Committee has clearly pointed out that the Bangalore Water Supply and Sewerage Board has made during last 3 years a profit of Rs. 45 lakhs, after allowing higher rate of interest payable to Government and allowing 28 per cent wastage of water ;

(ii) the Government has failed to give relief in respect of property tax that is now arbitrarily charged to charitable institutions, like, schools, students hostels and other public and charitable institutions ;

(iii) the Government has failed to run B.T.S. Buses in Bangalore City according to Schedule, in reducing waiting line and Bus Stops and in stopping pilferage and misbehaviour of conductors ;

(iv) there is inordinate delay in respect of construction of the sub-way near Krishnarajendra Market which has caused great hardship to the public and caused heavy loss to the merchants ;

(v) Government has failed to check the large scale corruption prevailing in Bangalore City Corporation and the harassment that the public are subjected to get their plans, licences, etc. ;

(vi) Government has failed to check malpractices in some of the private managed schools and the collection of abnormal and unauthorised fees, donations, etc., by the managements ;

(vii) Government has failed to take steps to replace the fused street lights particularly in extensions and undeveloped areas ;

(viii) Government has failed to provide in Fair Price Depots, good quality rationed articles at fair rates ;

(ix) Government has failed to take suitable steps to check mal administration in many Co-operative Societies and the group politics particularly in the Bangalore City.

(x) Government has caused heavy National loss by its wavering policies in the matter of education ;

(xi) Government has failed to give 50 per cent D.A. contribution to Bangalore City Corporation as given to all the other local bodies ;

(xii) Government has not given the legitimate share of Motor Vehicle Tax to the Bangalore City Municipal Corporation ;

(xiii) Government has failed to provide water mains to Revenue pockets and other undeveloped areas like Thyagarajanagar, Dasaranalli, Ashokanagar, etc;

(xiv) Government has failed to provide employment to young men in State including technically qualified men ;

(xv) Government has failed to locate all subordinate civil and criminal courts in one place though there has been a demand in this behalf for the last 40 years ;

(xvi) Failure of the Government to grant withheld portion of the enhanced Dearness Allowance to the State Non-Gazetted Officers ;

(xvii) Government has failed to satisfactorily settle the problems of Revenue sites in Bangalore City purchased by poor and middle class people for bona fide house building purposes without undue heavy burden;

(xviii) Government has failed to free people of Bangalore City from the mosquito nuisance."

Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—I beg to move :

"That the following words shall be added at the end of the motion but regret on —

(i) the party in power had subverted the Government machinery to its advantage and to the disadvantage of the parties in opposition in the recent Taluka Board Elections as a result of which the elections were not held in fair and genuine democratic manner and the party in power used all types of corrupt practices and threw away all canons of democratic conventions to the winds.

(ii) Government has failed to radicate the evils of untouchbality prevailing in rural areas of the State;

(iii) the Government machinery is suffering from evils of castism, communalism, nepotism and corruption from top to the bottom as a result of which common man has lost faith in the Government ;

(iv) Government has failed to provide drinking water wells to all Villages in Mysore State treating it on top priority basis ;

(SRI D. B. KALMANKAR)

(v) Government has failed to utilise co-operative Societies to cater to the needs of the poor and the needy and to prevent it from misuse of funds, etc. ;

(vi) Government has failed to provide employment to the Growing number of the educated.

(vii) the Police Department has failed to check smuggling of essential food grains into the Maharashtra on Gulbarga border.

(viii) Government has failed to run efficiently the State owned concerns and State controlled industries to the best advantage of the State causing huge loss to the State exchequer.

(ix) Government has failed to guarantee the minimum wages to agricultural labourers.

(x) Government has failed to fix minimum and maximum salary to the Government servants in accordance with the declared object of socialistic pattern of Society to start with. "

SRI M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—I beg to move : "That the following words shall be added at the end of the motion of Thanks to the Governor's Address but regret that —

(i) no concrete steps have been taken regarding the "removal" or "improvement" slums in Bangalore Corporation,

(ii) no concrete liberalized proposals have been made to provide house sites to the hut-dwellers and other slum dwellers by City Improvement Trust Board, Bangalore,

(iii) plan amounts in Social Welfare Department have not been fully utilised to the best advantage of scheduled castes,

(iv) there is no planned dynamic programme to continue the policy of nationalisation in the Departments of mining,

(v) there is a failure in safeguarding and protecting the basic rural industries in sericulture,

(vi) corruption and black marketing have not been put down,

(vii) the problem of unemployment has not been solved.

(viii) a national policy in relation to land reforms and the need for abolition of Land Revenue has not been innunciated.

(ix) there is no programme to introduce prohibition for the fulfilment of Gandhiji's dream of New India and to bring the new hope to the millions.

(x) Government has failed to take measures for getting the Kannada Speaking majority areas in the neighbouring States and also to name the State as " Karnataka "

(xi) ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ವನ್ನೂ ರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತಿ ಕೊಡದೆ, ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಂದ, ಮಾರು ಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಳೆಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು. "

Sri M. NAGAPPA (Mandya).—I beg to move :

" That the following words shall be added at the end of the motion. But regret that :

the address does not contain important matters, pertaining to general administration in State, since there is no security of property and life. "

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—I beg to move :

" That the following words shall be added at the end of the motion but regret that Government has failed to —

(i) implement the land Reforms Act as well as to enunciate a proper policy regarding the implementation of the same,

(ii) take such steps as would prove the Central Government to accept the Mahajan Commission award and implement *in toto*,

(iii) abolish the outmoded system of land revenue,

(iv) formulate a progressive and proper policy in regard to planning,

(v) obtain adequate and due financial assistance from the Central Government to implement the State Plan in the interests of the people,

(vi) enunciate a suitable policy in respect of fix in prices of essential commodities of life and foodgrains such as rice, sugar etc., and the need for taking effective steps to arrest the same.

(vii) enunciate any policy in respect of the acute unemployment problem in the State,

(viii) take effective steps to put down corruption and black marketing,

(SRI M. S. KRISHNAN)

(ix) take action in the direction of payment of salaries of teachers in Private Aided Primary Schools,

(x) take adequate and effective action against mushroom growth and existence of several non-functioning/non-effectively funtioning privately run schools with grants from Government,

(xi) take any steps to stop the deteriorating conditions in several Government owned or Government Managed Industrial Concerns such as REMCO, Government Electric Factory etc.,

(xii) enunciate a forward looking policy of strengthening the public sector as against the private sector,

(xiii) accept retrospective effect for implementation of the recommendations of the Estimates Committee in respect of Bangalore City Water Rates,

(xiv) name the State as "Karnataka",

(xv) abolish the outmoded octroi levy in Bangalore and other places,

(xvi) take a lenient view in regard to those employees of the Government who were arrested in connection with and after the token strike on September 19, 1968,

(xvii) enunciate or formulate a progressive labour policy,

(xviii) implement the awards of Wage Boards in respect of non-working Governments, Engineering and Textile Workers,

(xix) pay the pending D. A. to the N. G. O's of the State,

(xx) accept and implement the recommendation of the Tukol Pay Commission."

SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—I beg to move :

"That the following words shall be added at the end of the motion : But regret that the Ministers have failed—

(i) to promote efficient and good administration in aligning themselves with partymen in the Stete,

(ii) to check the increasing number of dacoity, robbery and other crimes in the State,

(iii) to take a bold decision on Pay Commission's recommendations,

(iv) to give proper status to the Marathi language in the State,

(v) to eradicate social evils like coruption which is increasing collapsing moral of administration,

(vi) to bring about a sense of solidarity and emotionl integrity among the people of different integrating areas of the Mysore State,

(vii) to mention about the removal of unemployment in the State,

(viii) to make a reference regarding efforts to lessen the wide disparity between the rich and the poor."

Sri B. L. NARAYANA SWAMY (Srinivasapur).—I beg to move:

That the following words shall be added at the end of the motion :

"But for the glaring ommission of any reference to the failure of the Government in not even trying to improve the lot of the economically oppressed and depressed unskilled labourers and the marginal cultivators so as to enable them to lead minimum standard of life."

Sri V. N. PATIL (Humanabad).—I beg to move :

That the following words shall be added at the end of the motion of thanks to the Governor's Address but regret to note —

(i) the failure of the Council of Ministers to give guidance for the speedy and equitable implementation of the famine relief works resulting into a benefit to the vested interests and loss to the rural poor. Mismanagement in the famine relief funds and funds having been given to the caffers of the Congressmen and their henchmen, the Contractors,

(ii) the failure of the Council of Ministers to put down the harassment of the land lord classes over the tenants who are dispossessing the tenants from their lands,

(iii) the failure of the Council of Ministers to put an end to the harassment over the Central Government employees who went on token strike and whose cases are advised by the Central Government to be considered sympathetically and liberally without giving scope for revenge,

(iv) failure of the Council of Ministers to bring forward any uniform system of education and syllabus in all the areas of Karnatak including the collegiate education and to bring forward a uniform code to govern all the Universities in the Mysore State,

(v) the failure of the Council of Ministers to name Mysore State as Karnatak inspite of the fact that this linguistic re-alignment was to attain the cherished goal of the alround development of Kannadigas who were scattered in five different States as linguistic minorities,

(SRI V. N. PATIL)

(vi) the failure of the Council of Ministers to fulfill their promise of giving relief to the drought stricken areas and failure of the Government to give remissions and suspension of Land Revenue and suspension of Takavi collections in drought stricken areas,

(vii) the failure of the Government to fulfill its promise given on the floor of this House on 22-12-1967 by the then acting Home Minister to visit Markhal Village and to bring peace between the two villages, Boothagi and Markhal and to withdraw cases launched against 74 persons in view of the circumstances that tention between two villages was a result of the wrong method adopted by the Deputy Commissioner, Bidar, at the instance of the Member of Parliament from Bidar and as a criminal case pending in the Court are result of political tussel between the two rival groups of the Congressmen in Bidar District and to withdraw the above cases in order to bring harmony between the two villages,

(viii) the failure of the Government to protect the agriculturists whose lands are being auctioned whose moveable and immoveable properties are put to auction for recovery of Takavi and land revenue arrears in addition to the procurement of levy. This is being done with the full knowledge that during March 1968 there was a hail storm in Bidar District and the Jowar was totally ruined and due to failure of rains khariff crops was zero and now the rabi crop being less than 25 per cent to 50 per cent,

(ix) the failure of the Government to protect the innocent voters and to give protection to the lives and respects of the villagers at Bhatboral Taluk in Bidar District where organised roudism by the local congress candidate resulted into axe injuries on 4 persons heads. The Congress candidate himself hit with an axe in the very presence of the Sub-Inspector, Chincholi and no action has been taken so far,

(x) the failure of the Government to put under suspension and to conduct enquiry against the Medical Officer, Humnabad who has refused to admit the Ghatboral incident patients who were bleeding profusely and turning them out of the Hospital without even caring to give minimum human First Aid treatment inspite of the fact that this matter was brought to the notice of the Medical Officer, Bidar, Health Minister and the Chief Minister of Mysore,

(xi) the failure of the Council of Ministers to start Developmental activities in Bidar District and to give more hospitals, High Schools and College inspite of the fact that the Bidar District is one of the most backward District in Hyderbad Karnatak area,

(xii) the failure of the Government to start Upper Krishna Project work immediately,

(xiii) the failure of the Government to bring Kannada as the official language in all branches of Administration,

(xiv) the failure of the Government to check the downward trend of jaggery prices of the sugarcane growers by imposing inter district and inter-state jaggery export ban and the Government failure to support the price resulting into the agriculturists being compelled to sell the jaggery below their cost price,

(xv) the failure of Government to impress upon the Central Government to implement the Mahajan Commission Award forthwith,

(xvi) the failure of the Government to stop the unending expansion of the Ministry at the cost of the pepole for the benefits of their own party to placade the rival groups,

(xvii) the failure of the Government to stop the excess collections being made in Bidar Municipality against the provisions of the Municipal Act and failure to refund the excess amount collected from the Agriculturists,

(xviii) the failure of the Government to grant patta rights to those poor peasants who are in possession of the Government waste land for more than 20 years,

(xix) the failure of the Government to bring uniform law to apply to all the religious and charitable institutions and the lands held by them to protect the tenants who are in possession of such lands,

(xx) the failure of the Government to assure employment to all the educated young citizens in Karnataka,

(xxi) the failure of the Government to start industries in Gulbarga Division,

(xxii) the failure of the Government to compel the Excise Contractors to give additional securities as per the Rule 19 of the Mysore Excise and Retail Vendors Rules 1967.....which was not collected deliberately by the Commissioner of Excise bringing lakhs together loss to the Government and exposing the Government to

(SRI V. N. PATIL)

the unsecured position for recovering the loss to be suffered by giving only 2 months collateral security which is in contravention of the rules and to take consequential steps against the Excise Contractors,

(xxiii) The failure of the Government to maintain law and order during Taluk Board elections in Bidar District inspite of the fact being brought to the notice of the Chief Minister that the Opposition parties are being attacked in Bhalki, Humnabad and Bidar Taluks during Taluk Board election."

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅವರೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಎರಡೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಸರ್ಕಾರದ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರ ವಾರ್ಷಿಕವರದಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಇಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯ ಮಹತ್ವ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿ ಅದು ಒಂದು ನಗಪಾಟಲಿಗೆ ಅವಕಾಶನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಸಾಹಸವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣದಿರುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ನಾವು ಈ ದಿವನ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರವೇನು, ಅದರ ರೂಪರೇಖೆಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಆ ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಇನ್ನೂ ತವಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ತರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಮೇರಿಕಾದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ರಷ್ಯಾದೇಶದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಚಾಚಿ ತಮ್ಮ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಅದರ ರೂಪರೇಖೆಗಳು ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡೊರೆಯುತಕ್ಕ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತದೆಯೋ ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನು ಅದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

The total size of the 4th Plan will depend upon the resources that we can mobilize.

ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರವಾಗೇ ಇದೆ. ಅದರ ನಿಜವಾದ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಅದರ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಇದು ಎರಡನೆಯ ಭಾಷಣ. ಅವರು ಈಗ ರಚಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 29 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಧೈರ್ಯವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡುವುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ಆ ನಂಬಿಕೆ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಈ ಅವರ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿನತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾಂಡವವಾಡತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಹಸಿವು ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿಟ್ಟಿವೆ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 29 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಜನತೆ ತುಂಬ ನಿರಾಸೆಯಿಂದಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಡೆಮಾಕ್ರೆಸಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಾವು ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ರೀತಿನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನನಗೆ ಆಗಿದೆ, ಈ ಕಡೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೆಪದಲ್ಲಿ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನುಮಾರು 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈವೊತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಾವವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಅಭಾವವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹೋಗಿ ಬೆಂಡಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇವತ್ತು ಈ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದು ಇವತ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

4-00 P.M.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು 8 ವರ್ಷಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಈ ಚುನಾವಣೆ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದಾಗ, ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈಗ ಈ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ನಿಧಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ವೈಷಿಷ್ಟ್ಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ 29 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 19 ಜನರನ್ನು 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ 19 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವೆಂಬುದು ಅಪಹಾಸ್ಯವಾದೀತು, ಕೊಲೆಯಾದೀತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೆಪದಲ್ಲಿ 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯ ಹಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 22 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚಿಸಿತ್ತೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಹೋಗದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧಾಪುಟವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾವುಟವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬದುಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಬೇರೊಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. 1948ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಇವರು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈಗ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಬೇರೊಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮೋಸ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಇಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಯೂ ಇಲ್ಲ. 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ, ಈಗ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂಥ ಯೋಜನಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ್ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಕ್ಯೆಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1966 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಅವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಅದರ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಈ 22 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಮಾಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಅವರ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ದ್ವಂಧ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನೀವು ಅಚರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರವಿದೆ. ಅಂತರ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಏನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು, ಅವರ ಆತ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಇನ್ನೂ ಆತ್ಮಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸುವ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೂ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಅವರ ಹಾಗೆ ಸತ್ಯಶೋಧನೆಯಾಗಬೇಕು, ಅವರ ಹಾಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಯಾಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಸತ್ಯಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 1947 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ನೀವು ಏನು ಆಗಿದ್ದೀರಿ, 1968 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದೀಚೆಗೆ ನೀವು ಏನಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ಆತ್ಮಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯವರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ, ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುವರ್ಗದವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನ ನೀವು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ನಿಮಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಡೀ ಜನತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಸಾಧನೆಯಾಗದೇ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1947 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಚಳುವಳಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಲಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 33 ಕೋಟಿ ಜನತೆಯು ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ, ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಈ ದೇಶದ ಜನ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿ, ದೇಶಭಕ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಇತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜನತೆಯ ಪ್ರೇಮದ ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರರಾಗಿ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವರು ಜನತೆಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಅನ್ನದ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ, ಹಣದ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ದಾಸ್ಯರಾಗಿ, ಈ ದೇಶವನ್ನೇ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ ಎಂದು ಪರಕೀಯರ ದಾಸ್ಯ ಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಲ್ಲಿದೆ? Is there democracy in the State?

(MR. SPEAKER in the Chair.)

ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜನತೆಯಿಂದ ದೂರ ಸಾಗಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಈ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ 22 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಆ ಸಾಧನೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕದ ಸಂಕಲೆಯ ನೊಗವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚಿತ್ರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕಾಮನ್‌ವೆರ್ತ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾರತ ದೇಶದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಳೆದಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರವುಂಟಾಯಿತು. ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಆದರಿಂದ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪಡೆಯುದವನಾಗಿ ಹೋದೆ. ಅವರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎರ್ರಾ ತೀರಾ ಬೇಸರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ಭಾರತ ದೇಶವು ಒಂದು ಹಸಿವಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವ ದೇಶ, ಬಡಜನರಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೇಶ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರಕೀಯರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ, ನನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಒಂದು ಮುಳ್ಳಿಂದ ಚುಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಡವರು ಇರತಕ್ಕಂತದ್ದು, ನಾವು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎರ್ರಾ ನಿಜವೇ. ನಾವು ಇಂದು ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದರು, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದರು, ಜನತೆಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಅದೆಲ್ಲವೂ 22 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಯಾವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನೀವು ಇವತ್ತು ಶ್ರಮದಾನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಯಾರಿಗೆ ಶ್ರಮದಾನ, ಯಾರಿಗೆ ಅದರ ಫಲ ? ಶ್ರಮದಾನ ಬಡವನದ್ದು, ಅದರ ಫಲ ಮುಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಶ್ರಮದಾನಕ್ಕೆ ಜನರು ಪುಂಕಾನುಪುಂಕವಾಗಿ ಬಂದರು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಯ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಏನಿದೆ, ಅದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸ, ಅದು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ತರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಶಿಷ್ಯರಾದಂತವರು, ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಭಂಡತನದಿಂದ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರ್ರಾ ಕಡೆ ಹೋದರು. ಹೋಗಿ, ಜನರಲ್ಲಿ, "ಏನು ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಬೇಕೋ, ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಾವಿ ಬೇಕೋ, ಯಾವುದು ಬೇಕು, ಕೇಳಿ. ಆದರೆ ನೀವು ನಮಗೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಿರಾ?" ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರು, ಕೊಟ್ಟರು ಈ ಓಟಿಗಾಗಿ. ಪಾಪ ಡಿಸೇಬೆರ್ಡ್ ಪರ್‌ಸನ್ಸ್‌ಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೇರಿಕ, ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವಾಗ, ಅದರ ಸರಿದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಇವತ್ತಲ್ಲ, ನಾಳೆಯಾದರೂ ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ತಲುಪಬಹುದು, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ, ಅದು ಎಲ್ಲೋ ಪಕ್ಕದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಲ್ಲದೆ, ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ?

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಸಿಂಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಪರಿಚಯ ನನಗೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಫ್ಲಾಟ್ ಇರತಕ್ಕ 10-20 ಹಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು 11 ಗಂಟೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಒಂದು ಮನೆ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ 24 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಅವನು ಯಾವ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆ ಒಂದು ನಣ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನೆ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದವನು ಯಾರು ? ಇವನು ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ, ಇವನಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾನೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಲೆಯಿಂದ ಬುಡದವರೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಓಟು. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ, ನಿಮ್ಮ 19 ಜನರೂ 19 ಜೆರ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದೇ ಕೆಲಸ. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದರು. ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಓಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಗಲಿರುಳು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, " ಏನು ಬೇಕಯ್ಯಾ ನಿನಗೆ, ಕೇಳು " ಎಂದು. ಪಾಪ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ! ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ? ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ! ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ! ನೀವು ಹೇಳಿದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ, ನೀವು ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬರ್ತೇನು.

ಇವೊತ್ತು ನೀವು ಆಡತಕ್ಕ ಮಾತಿನಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಆಡುವುದು ಒಂದು, ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ಆಡತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಮೋಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯುವಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯೂತ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ! ಯುವಕರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯುವಕರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಯುವಕರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ದಾರಿ ಇದೆಯೇ ? ಆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಯುವಕರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ, ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಶೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದವರಿಗೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇ ಬುಡಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಹೊರ್ಡೆಯೇ ಆಧಾರ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು. ಪಾಪ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತು ಹೇಗಿಯೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ, ಅತ್ಮ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಅತ್ಮ ಮಂದವಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ! ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಟ್ಟದಪುರದ ಎತ್ತುಗಳು ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿವೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಎತ್ತುಗಳು ಎಂದು. ಆ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಡೆದರೆ ಸಾಕು ಅವು ಚುರುಕಾಗಿ ಓಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಊರಿನ ಬಸವ ಇದೆಯೆಂಬ್ ಅದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ ಮೂಗುದಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಊರಿನ ನುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಚಕ್ಕಳ, ಅಥವಾ ಚರ್ಮದಪ್ಪನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ ಚುಚ್ಚಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಗಿದೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಚಾಟಿಯ ಏಟು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆನೆಯ ಅಂಕುಶದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಜಡತ್ವ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಡತ್ವ ಹೋದ ಹೊರತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇರಾಖೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೋಸ್ಕರ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಅಭಾವ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗೇನೋ ಸಗ್ಗಿಯ ಕಾಲ ಇದೆ. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಗ್ಗಿಕಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಳು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಮಾರ್ಚ್‌ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ದೊಡ್ಡ ಅಭಾವವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರೆಪಿ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ರೆಪಿ ಪದ್ಧತಿ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಳುಗಳಿಗೆ, ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಧಾರಣೆ ಏನು? ಇವರು ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಯಾವ ರೈತ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆಯೋ ಆಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಅಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡಿ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದಂತಹ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕರೆಯುವುದು? ರೈತ ಬೆಳೆದಂತಹ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮದ್ರಾಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರೈತ ಬೆಳೆದಂತಹ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ರೈತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಂಜ್ಹೋರ್ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ರೆಪಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಯಾಪುದೇ ಧಾನ್ಯ ಇರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪೇಜೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ರೈತನ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ರೈತ ನಿಮಗೆ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಪ್ರಾಯ. ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು. ಅವರು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ, ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಲೀ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸು, ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಚ್ಯುಟರಿ ರೇಷನಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಡೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಂದ ರೆಪಿ ಮುಖಾಂತರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ? ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸೋಷಿಯಾಲಜಮ್ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಎಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ನೀತಿಯೇನು! ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯೇನು! ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸೋಷಿಯಾಲಜಮ್. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನಾಚಿಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ಒಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯದ ಬಂಡವಾಳ ಷಾಹಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ನೀವು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ದೂರ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೇ ಮಾದರಿ ಆಗಿತ್ತು. ಡಾ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಎಂಥಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾದರಿ ದೇಶ ಮೈಸೂರು ಆಗಿತ್ತು.

4-30 P.M.

ಇಂತಹ ಮಾದರಿಯಾದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ. ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಹೇರಳವಾದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹಣ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಣ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳು ಸಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೇ ವಿನಃ ಬೇರೆಯವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೇನು ಹಣ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ನುಚ್ಚು ಹೋದರೂ ಸಹ ಅವರು ಕೇವಲ 20 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 22 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ದೆಹಲಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ ನೀವುಗಳು ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳ ಗುರಾಮರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಬಿರ್ಲಾ, ಟಾಟಾ ಅವರುಗಳ ಗುರಾಮರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳೆಂದಲೂ ಸಹ ಸಣ್ಣ ಕಾರುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸಹ ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳ ಹಿಂಬಾಲಕರಾಗಿ ಅವರ ಗುರಾಮರಾಗಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಸಹ ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಕಳ್ಳನೋಟುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಳ್ಳನೋಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕೆಲವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಿ, ನಾಳೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಕಳ್ಳನೋಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಳ್ಳನೋಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ರಚನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ; ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಂತೆ. ಈ ರೀತಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ನೀವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಂತಹ ಸುಂದರ ದೇಶ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಯೇ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರವಾದಂಥ ಸ್ಥಳಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಬಹಮಾನಗೆ ಹೋದಾಗ ತಿಳಿದುಬಂತು, ಅದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ 67 ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ. ಆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪದ ಆದಾಯ 2—3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಇಷ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 90 ಭಾಗ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹೊಟೆಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿವೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದವರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಳೇಬೀಡು, ಬೇಲೂರು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಕಕ್ಕಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸ್ಥಳಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಆರ್. ಎ. ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಳೇಬೀಡು ಬೇಲೂರು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ, ಜೋಗ್‌ಫಾಲ್ಸ್, ಹಂಪೆ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೊಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡಿ, ಹೊರದೇಶದವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿನಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಹ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು, ನಾವು ಕೇಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂದು ಹೋದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಜಲ ವಿವಾದವನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನರ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಎರಾ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ವಿವಾದವಾಗಲೀ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ವಿವಾದವಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಏನು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಸಹ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು. ಕಾನೂನನ್ನು ಮುರಿದು ಆಂಧ್ರದವರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾರಂಗಿ ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು 1924ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು 1924ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಮುರಿದು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವಾದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ 22 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಎರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಅರ್ಧ ಅರ್ಧ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಹ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸಹ ಕೇವಲ ವಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂಡದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೆಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಡೈರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಖಾತೆಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಬಿ ಎಂ ಪಾಟೀಲರವರ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದು ಕರೆಕ್ಟ್ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಯಿತೇ ? ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 1-1-1963 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಿ ಎಂ ಪಾಟೀಲ್ ಎನ್ನುವವರ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಜೆನ್ಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಮ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಲ್ಲದ್ದೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯನ್ನು ಹೇಳದೇ ಕೇಳದೇ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಖಾತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಹಾಗೂ ವಾರ್ತಾ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರು ಎರಡನೇ ಅಥವಾ ಮೂರನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ. ಆಗ ಯಾರ್ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಾ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದಿ ಹೊಡೆದು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಳತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ರೋಡು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಕೊಡಲು ಅವರೂ ಒಂದು ಡೈರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಫಿಷಿಯರ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಗೂ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯರ್ ಮೆಂಬರುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯರ್ ಮೆಂಬರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೆಳಗಡೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ, ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಾರ್, ಪಿ ಡಬ್ಯು ಡಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. Can a Minister be a non-official Member ? Is he an official or a non-official ? I want you to define this. Minister is in Government always in an official capacity. ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ ಇರಬಹುದು. ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯರ್ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅವರ ಮಂತ್ರಿತನ ಉಳಿಸಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ? ಇದೊಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮತ್ತು ಈಗ ಸರಕಾರ ಹೋಗತಕ್ಕ ದಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದು ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನೆ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು ? ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ತಲೆ ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ನಾಲ್ಕನೇ ಯೊಜನೆಯಿಂದ ಏನು ಫಲವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೇ ದುಡ್ಡು ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇನೇ ಅವಹೇಳನವಾದಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವೆಲ್ಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿ. 1942 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1962 ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವಾಡಿಕೊಂಡು ಧನಿಕರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಇಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿಯುಂಟುಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ 1948 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ತೃಪ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾವುಟವನ್ನು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಾವುಟವನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಹಣ

ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದ ಹಣ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಯಾವ ಭೇದ ಬಾವವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೀವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅವಮಾನಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸುಮ್ಮನೆ ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಇಂದಿನ ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀವು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವೇನೋ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು. ಇಂದಿನ ಯುವಕ ಜನಾಂಗವು ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅದಕ್ಕೆ ಆಹುತಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಪ್ಪ ಚರ್ಮದ ತಲೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಡೆಲಿಕೇಟ್ ಆದ ವಿಚಾರಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಜಾಗೃತ ರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Business of the House

Mr. SPEAKER.—Before calling upon another Member to speak, I want to bring one or two matters to the notice of the House. Hon. Members might have received Bulletin No. 11. It is printed and circulated to all the members. I do not know whether all the members have received it and whether it has come to their notice. Probably the Bulletin has been sent to the address given by the Members. Let me read it :

> "The Speaker in consultation with the leaders of the Parties has allotted four days for the discussion on the Motion of Thanks to the Governor's Address."

That means, this discussion will be over on Monday.

> "The House will sit from 12-00 Noon to 6-00 P.M. on Mondays, Tuesdays, Wednesdays, Thursdays and Fridays and there will be no sitting on Saturdays."

I have consulted all the leading Members in this matter. Of course, the proposal is before you and this House is supreme in taking a decision.

A tentative decision has been taken and according to it, the House will sit only on Mondays, Tuesdays, Wednesdays, Thursdays and Fridays. Saturday will be completely a holiday; not a half holiday or anything of the sort. That is one change.

The other change is, we shall be sitting from 12 Noon to 6 P.M.— for six hours without a break.

Sri M. S. KRISHNAN.—I would like to suggest that there should be some recess to enable members to go out and talk instead of each member going and coming as he likes.

Mr. SPEAKER.—It is left to hon. members and I am not insisting. In Lok Sabha they meet between 11 and 6 with one hour break for